

на аргументаційна семантика. Вона розроблена для оцінки аргументів, у ході змагання яких і встановлюється обґрунтованість тверджень. Якщо засновки аргументу не гарантують отримання істинного висновку, але все ж таки забезпечують достатню підтримку для його прийняття, і, якщо висновки одних аргументів уражаються висновками інших аргументів, значить аргументи мають різну силу, а їх висновки відрізняються за ступенем обґрунтованості. Тому треба встановити, що детермінує силу, з якою підтримуються висновки аргументів. Очевидна попередня відповідь – обґрунтованість висновку детермінована силою засновків. Вони можуть мати різну вагу для висновку. Сила, з якою підтримується висновок, може залежати і від того, як пов'язані між собою засновки. Логічне завдання полягає у семантичному представленні цих залежностей. Доповідь присвячена розгляду семантичних правил для обчислення ступенів обґрунтування висновків аргументів.

Олена Невельська-Гордєєва
neveelena@gmail.com

ЛОГКО-МЕТОДИЧНІ ПИТАННЯ СКЛАДАННЯ ТЕСТІВ ЗАГАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

Впровадження Тесту загальних навчально-правничих компетентностей (ТЗНПК) для набору магістрантів за спеціальністю "Право" має багато переваг. Водночас застосування тестових методів оцінювання рівня знань вимагає перевіряти їх на надійність та валідність, бо інакше тест може бути неспроможним. Наприклад, пропонується таке завдання: "Вберіть зайве слово зі списку – А). Амстердам. Б). Гамбург. В). Токіо. Г). Мадрид. Д). Афіни".

Укладачами тесту передбачено, що викреслюється місто Гамбург, оскільки Гамбург не є столицею, а всі інші міста – столиці країн. Однак респонденти здатні побачити ряд закономірностей, а саме: зайвим словом обрати місто Мадрид – так як з тестового списку це єдине місто, яке не має морського порту; або викреслити Токіо, так як Токіо знаходиться на острові в Азії, інші перелічені міста розташовані на Європейському континенті; або обрати Афіни тому що Афіни – єдине місто з запропонованих, яке отримало назву на честь богині. Обов'язкове проведення пробних тестових випробувань на спеціальних досвідчених групах респондентів спроможне зняти цю прикру проблему.

По друге – усі завдання тесту повинні стосуватися лише того кола інформації, яка викладена в завданні. В зошитах ТЗНПК 2016 року 28 питанням надано фрагмент із виступу Стіва Джобса перед випускниками Стенфордського університету, в якому опущено речення зі словом "інтуїція", а саме: "майте хоробрість додержуватися свого серця й інтуїції". Проте при вирішенні завдання, "Яке з наведених тверджень

найбільш точно передає сенс побажання Стіва Джобса?" найбільш вірною визнана думка про інтуїцію: "Інтуїція завжди підкаже ризиковій, відкритій до нового, вмотивованій людині шлях до творчої самореалізації". Отже, перевірка ТЗНПК на надійність та валідність повинна бути обов'язковою.

Жанна Павленко
j1967@ukr.net

МІСЦЕ ЛОГІКИ ПРИ ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАННЯХ НА ДРУГОМУ РІВНІ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПРАВНИЧОГО СПРЯМУВАННЯ

Використання технологій ЗНО для проведення вступних випробувань на магістерські програми за спеціальністю 081 "Право" у 2017 р. було закріплено на загальнодержавному рівні наказом МОН України № 1236 від 13.10.2016 р. В "Умовах прийому на навчання до вищих навчальних закладів України в 2017 році" було визначено порядок проведення єдиного фахового вступного випробування, що передбачає виконання екзаменаційної роботи (тесту), що містить, наряду з випробуванням з правових дисциплін та іноземної мови, тест загальних навчальних правничих компетентностей (ТЗНПК). ТЗНПК передбачає вимірювання рівня сформованості таких компетентностей, як аналітичне мислення, критичне мислення та логічне мислення. Виділення даних трьох компонентів пов'язане з тим, що саме вони найбільшою мірою корелюють із важливими особливостями навчальної й професійної діяльності, пов'язаної з юриспруденцією (див. [http://nau.edu.ua/site/variables/docs/pk/2017/Pravo/1.-tznpk-2017-\(buklet-rozshirenij\).pdf](http://nau.edu.ua/site/variables/docs/pk/2017/Pravo/1.-tznpk-2017-(buklet-rozshirenij).pdf)).

Аналітичне мислення включає здатність людини до використання логіки при аналізі масивів інформації і прийнятті рішень. Критичне мислення є інтелектуально упорядкованим процесом активного і вмілого аналізу, концептуалізації, застосування, синтезування та / або оцінки інформації, отриманої або породженої спостереженням, досвідом, роздумами або комунікацією, як орієнтир для переконання і дії. Логічне мислення визначає здатність особи аналізувати інформацію на відповідність законам і методам побудови коректних міркувань. Мета тестових завдань полягає в вимірюванні здатності вступника: 1) аналізувати дані й правила оперування з ними з метою визначення, що є істинним або імовірно істинним; 2) ефективно застосовувати навички критичного мислення при роботі з великими за обсягом і складними за змістом текстами різної тематики; 3) аналізувати, оцінювати, доповнювати судження, міркування, аргументацію, викладені звичайною мовою.

Виходячи із вищенаведеного, у ВНЗ, які здійснюють підготовку фахівців за спеціальністю 081 "Право", загострюється необхідність звернення до науки логіки, що дозволяє оптимізувати процес мислення і свідомо оцінювати його перебіг з тим, щоб уникати власних помилок і